

29 Απριλίου 2024

Άγιοι Ιάσωνας και Σωσίπατρος οι Απόστολοι

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

*Άγιος Ιάσων ο Απόστολος &
Άγιος Σωσίπατρος ο Απόστολος*

Εις τον Ιάσωνα.

Ζωῆς Ἰάσων λαμβάνει φθαρτῆς πέρας,
Ἄλλ' εὖρεν ἄλλην μὴ πέρας κεκτημένην.

Εἰς τον Σωσίπατρον.

Θανέντι δόξαν σοῦ προσώπου δεικνύεις
Σῶ Σωσιπάτρω, τοῦ Θεοῦ Λόγου, Πάτερ.

Εἰκάδι ἀμφ' ἐνάτη Ἰάσων ἀπεβήσατο γαίης.

Βιογραφία

Οι Άγιοι Απόστολοι Ιάσων και Σωσίπατρος ανήκουν στη χορεία των Αποστόλων του Κυρίου και κατάγονταν ο μὲν Ιάσων από την Ταρσό ή τη Θεσσαλονίκη, κατά το παλαιό χειρόγραφο, όπως σημειώνει ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, ο δε Σωσίπατρος από την Αχαΐα.

Το όνομα του Ιάσων απαντά σε δύο από τα βιβλία της Καινής Διαθήκης. Στις Πράξεις των Αποστόλων και στην προς Ρωμαίους Επιστολή του Παύλου.

Ο Απόστολος Παύλος, μετά τους Φιλίππους, ήλθε στην Θεσσαλονίκη, όπου δίδαξε επί τρεις εβδομάδες. Η διδασκαλία του επέσυρε το μίσος των Ιουδαίων, οι οποίοι στράφηκαν εναντίον του, παρακινώντας και τους αγοραίους της πόλεως. Επειδή φιλοξενούνταν στο σπίτι του Ιάσονος, οι Ιουδαίοι τον αναζήτησαν εκεί. Δεν τον βρήκαν όμως, γι' αυτό έσυραν τον Ιάσονα και τους άλλους αδελφούς στους πολιτάρχες, δηλαδή στους δημοτικούς άρχοντες. Στην αφήγηση αυτή των Πράξεων των Αποστόλων αναφέρεται για πρώτη φορά το όνομα του Ιάσονα. Στην προς Ρωμαίους Επιστολή ο Παύλος αναφέρει τον Ιάσονα με εκείνους που απηύθυναν χαιρετισμούς στους παραλήπτες της Επιστολής.

Από την Αγία Γραφή, από την οποία έχουμε τις πρώτες πληροφορίες και συγκεκριμένα στην προς Ρωμαίους Επιστολή, ο Ιάσων και ο Σωσίπατρος χαρακτηρίζονται «συγγενείς» του Αποστόλου Παύλου. Ο χαρακτηρισμός αυτός δημιούργησε ορισμένα ερωτήματα. Κατά πάσα πιθανότητα σημαίνει ότι ο Παύλος και ο Ιάσων ήταν ομότεχνοι, πάντως όχι συγγενείς εξ αίματος. Εν τούτοις, όπως δέχονται οι ερευνητές, ο αναφερόμενος στις Πράξεις των Αποστόλων και στην Επιστολή είναι ένα και το αυτό πρόσωπο. «Τούτου τοῦ Ἰάσονος», λέγει ο ιερός Χρυσόστομος, «καὶ Λουκᾶς μέμνηται. Οὐ γὰρ ἀπλῶς συγγενῆν μέμνηται, εἰ μὴ καὶ τὴν εὐσέβειαν εἶεν ἐοικότως αὐτῶ». Με το ίδιο πνεύμα ομιλεί και ο Θεοφύλακτος: «Εἰ μὴ γὰρ τοιοῦτοι ἦσαν, οὐκ ἂν αὐτῶν ἐμνήσθη». Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγουν ο Θεοδώρητος Κύρου, ο Οικουμένιος και όλοι οι νεότεροι ερμηνευτές. Δέχονται δηλαδή ταυτισμό του Ιάσονος των Πράξεων και της Επιστολής.

Ο Ιάσων φαίνεται ότι διατηρούσε μικρό εργαστήριο υφαντουργίας, στο οποίο ο Παύλος βρήκε εργασία. Αυτό σημαίνει ότι ο συνεργάτης του Αποστόλου ήταν εγκατεστημένος στη Θεσσαλονίκη και ίσως μόνιμως. Το Μηναίον της Εκκλησίας φέρει τον Ιάσονα Ταρσέα ως προς την καταγωγή. «Τούτων ὁ μὲν Ἰάσων Ταρσεὺς ἦν, ὃς καὶ πρῶτος ἐκεῖθεν ζωγρεῖται πρὸς τὴν εὐσέβειαν». Ίσως η άποψη αυτή σχηματίσθηκε από την φράση του Παύλου «οἱ συγγενεῖς μου» και κυρίως από παρερμηνεία σχετικής φράσεως των λεγομένων «Πράξεων τῶν Ἁγίων», έργο κατά πάσα πιθανότητα του 9ου αιώνα μ.Χ. Οι «Πράξεις τῶν Ἁγίων» αναφέρουν ότι ο Ιάσων καταστάθηκε από τον Παύλο, Επίσκοπος Ταρσοῦ. «Ἐξ ἀρχῆς», λέγει το κείμενο των «Πράξεων τῶν Ἁγίων», «ὁμοῦ Ἰάσων τῆς Ταρσοῦ μητρόπολιν κυβερνῶν ἐμπειστέυτο παρὰ Παύλου ὡς οἰκείαν πατρίδα». Αλλά το «οικείαν πατρίδα» δεν αναφέρεται στον Ιάσονα, αλλά στον Ταρσέα Παύλο, που εμπιστεύθηκε την πατρίδα του στον Ιάσονα. Αλλά και αν ακόμη ο Ιάσων καταγόταν από την Ταρσό, δεν θα ήταν Χριστιανός πριν από την εγκατάστασή του στη Θεσσαλονίκη. Τούτο είναι εύκολο να το ισχυρισθούμε, διότι εάν είχε γνωρίσει την χριστιανική πίστη στην Ταρσό, βρισκόμενος στην Θεσσαλονίκη έπρεπε τουλάχιστον να είχε προλειάνει το έδαφος. Το μόνο βέβαιο είναι ότι ο Ιάσων ζούσε στην Θεσσαλονίκη και ότι έγινε μαθητής του Αποστόλου Παύλου.

Η γνώμη του Holzner ότι ο Απόστολος Παύλος ήλθε από τους Φιλίππους στη Θεσσαλονίκη κομίζοντας Επιστολές προς τον Ιάσονα, συνηγορεί υπέρ της άποψews εκείνης ότι ο Παύλος δεν γνώριζε τον Ιάσονα και ότι ο Ιάσων γνώρισε τον Χριστιανισμό από τον Παύλο. Ο Απόστολος Παύλος στα πρώτα χρόνια της ιεραποστολικής δράσεώς του, επισκεπτόταν καταρχήν τους Ιουδαίους και έπειτα απευθυνόταν στους Εθνικούς. Έτσι και στη Θεσσαλονίκη, όπως είναι γνωστό, πρώτα επισκέφθηκε τη συναγωγή, όπου και μίλησε. Πολλοί από τους ερμηνευτές ισχυρίζονται ότι ο Ιάσων ήταν Ιουδαίος. Το όνομα Ιάσων ήταν συνηθισμένο στους Έλληνες, το έπαιρναν όμως και πολλοί Ελληνιστές Ιουδαίοι. Η πληροφορία του Δωροθέου Τύρου, ότι ο Ιάσων ήταν ένας από τους Εβδομήκοντα Μαθητές του Κυρίου έχει αποκρουσθεί.

Η δράση του Ιάσονος, αρχίζει αμέσως μετά την μεταστροφή του στον Χριστό. Φιλοξενεί τον Παύλο στο σπίτι του, προσφέρει στον δάσκαλο και στους πρώτους Χριστιανούς τη βοήθειά του, διαθέτει το ίδιο του το σπίτι για τις συνάξεις και

υφίσταται διώξεις χάρι του Ευαγγελίου. Η αναζήτηση του Παύλου από τους Ιουδαίους και η σύλληψη του Ιάσονος στη Θεσσαλονίκη ήταν πράξη ανεύθυνη. Αν πράγματι οι κατηγορίες ότι ενεργούσε κατά του Καίσαρος ήταν επιβεβαιωμένες, τότε έπρεπε να γίνει έρευνα όχι από τον όχλο, αλλά από τις αρχές. Οι πολιτάρχες, ύστερα από εξέταση στην οποία υπέβαλαν τον Ιάσονα και τους αδελφούς, τους άφησαν ελεύθερους και τους διαβεβαίωσαν ότι δεν επρόκειτο να ενοχληθούν. Παρόλα αυτά, η θέση του Ιάσονος δεν έπαυσε να είναι επισφαλής.

Όλα αυτά αποτελούν προοίμιο άλλων διώξεων που επρόκειτο να υποστεί ο Ιάσων. Ο ιερός Χρυσόστομος, επαινώντας τον Απόστολο Ιάσονα, τον χαρακτηρίζει θαυμαστό: «Θαυμαστός ὁ ἀνὴρ εἰς κινδύνους ἑαυτὸν ἐκδοὺς καὶ ἐκπέμψας αὐτούς».

Μετά τα συμβάντα στη Θεσσαλονίκη, ο Παύλος αναχωρεί γρήγορα για την Βέροια. «Οἱ δὲ ἀδελφοὶ διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ Σίλαν εἰς Βέροϊαν». Πρωτοστάτης για τη φυγάδευση του διδασκάλου τους ήταν ο Ιάσων, ο οποίος έμεινε στη Θεσσαλονίκη διοργανώνοντας την πρώτη Εκκλησία.

Όταν οι Απόστολοι Τιμόθεος και Σίλας πήγαν στην Κόρινθο, ο Ιάσων τους έδωσε χρήματα για τον Παύλο. Και όταν ο Απόστολος Παύλος έγραφε την προς Ρωμαίους Επιστολή, ο Ιάσων ήταν στην Κόρινθο και απηύθυνε χαιρετισμούς στους Χριστιανούς της κοινότητας της Ρώμης.

Μια παράδοση φέρει τον Απόστολο Ιάσονα Επίσκοπο της γενέτειρας του διδασκάλου του, τον δε Απόστολο Σωσίπατρο Επίσκοπο Ικονίου. Άλλη πάλι παράδοση, την οποία όμως αποκρούουν οι ερμηνευτές, θέλει τον Ιάσονα Επίσκοπο Ικονίου. Τόσο ο Ιάσων όσο και ο Σωσίπατρος ήλθαν στην Κέρκυρα, όπου ανέπτυξαν πλούσια δράση.

Και οι δύο συνεργάτες του Αποστόλου Παύλου, εξαιτίας της ιεραποστολικής τους δραστηριότητας, συκοφαντήθηκαν, συνελήφθησαν και ρίχθηκαν στη φυλακή από τον ηγεμόνα Κερκυλλίνο. Στην φυλακή μετέστρεψαν επτά ληστές στον Χριστό, οι οποίοι αργότερα μαρτύρησαν για την πίστη τους και το δεσμοφύλακα Αντώνιο. Οι δύο Απόστολοι παραδόθηκαν από τον ηγεμόνα στον έπαρχο Καπριανό, ο οποίος μην

μπορώντας να τους μεταπείσει, τους έριξε στην φυλακή.

Τα βασανιστήρια που υπέστησαν από τον έπαρχο οι δύο Απόστολοι, συγκίνησαν την θυγατέρα του ηγεμόνος, Κέρκυρα, η οποία ασπάσθηκε τον Χριστιανισμό. Οι δύο Απόστολοι ρίχθηκαν σε ένα σιδερένιο καζάνι, όπου υπήρχε πίσσα και ρητίνη. Ο Ιάσων εξήλθε αβλαβής, ενώ ο Σωσίπατρος πέθανε. Από τη δοκιμασία αυτή των δύο Αποστόλων, ο ηγεμόνας μετανόησε, κατηχήθηκε, βαπτίσθηκε και μετονομάσθηκε Σεβαστιανός.

Ο Απόστολος Ιάσων, όπως αναφέρουν οι «Πράξεις τῶν Ἁγίων», έζησε μέχρι τα βαθειά γεράματα, διακονώντας την Εκκλησία της Κέρκυρας και χτίζοντας ναούς. Οι Κερκυραίοι για την προσφορά των δύο Αποστόλων, τους ευλαβούνται και προς τιμήν τους υπάρχει περικαλλής ναός, που θεωρείται ο αρχαιότερος στην πόλη.

Οι τίμιες κάρες των Αγίων Αποστόλων Ιάσονος και Σωσιπάτρου φυλάσσονται με ευλάβεια στην ιερά μονή Οσίου Λουκά Βοιωτίας.

Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Δυὰς ἡ ὁμότροπος, τῶν Ἀποστόλων Χριστοῦ, Ἰάσων ὁ ἔνδοξος, Σωσίπατρος ὁ κλεινός, συμφώνως τιμάσθωσαν οὗτοι γὰρ δεδειγμένοι, τὸν τῆς χάριτος λόγον, ἠύγασαν ἐν Κερκύρα, εὐσεβείας τὸ φέγγος, πρεσβεύοντες τῷ Κυρίῳ, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος γ΄.

Ἀπόστολοι ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Χειρόγραφον εἰκόνα.

Τοῖς δόγμασι τοῦ Παύλου καταυγασθέντες, γεγόνατε φωστῆρες τῆς οἰκουμένης, τρισμακάριοι· καταυγάζετε γὰρ αἰεὶ κόσμον θαύμασιν, Ἰάσον, ἡ πηγή τῶν ἰαμάτων, Σωσίπατρε, Χριστοῦ Μαρτύρων κλέος, Ἀπόστολοι θεοφόροι, προστάται τῶν ἐν ἀνάγκαις, καθικετεύσατε Θεῷ, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Ἰάσονα πιστοί, καὶ Σωσίπατρον ὕμνοις, ὡς μύστας ἱερούς, τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ κήρυκας τῆς Πίστεως, ἐπαξίως τιμήσωμεν, ὅπως λάβωμεν, ταῖς παρακλήσεσι τούτων, πάντες ἔλεος, καὶ χάριν εὕρωμεν θείαν, εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

Ὁ Οἶκος

Ἀπόστολοι θεηγόροι, καὶ κήρυκες εὐσεβείας, διδάσκαλοι καὶ προστάται εὐσεβούντων ἀεισέβαστοι, παρεστηκότες Θεῷ, καὶ φωτὸς θείου πληρούμενοι, καὶ στεφάνοις ἐγκοσμούμενοι, φωτίσατε ἡμᾶς δεόμεθα, γεραίρειν τὴν ὑμῶν πανέορτον πανήγυριν, ἐν εὐφήμοις ὕμνωδίαις εὐσεβῶς· πάντες γὰρ ἐσμεν ποιμνιον ὑμῶν, λυτρωθέντες τῆς πλάνης ἐν χάριτι, ἀλλ' ὡς ὄντες σωτῆρες τῶν πιστῶν, σπεύσατε πρὸς τὸν Κτίστην, πρεσβεύειν παρρησίᾳ, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις Ἀποστόλων ἡ ξυνωρίς, τῆς σεπτῆς Τριάδος, δημηγόροι καὶ ὑπουργοί, σὺν τῷ Σωσιπάρτῳ, Ἰάσων θεοφόρε· ὑμεῖς γὰρ ἀληθείας, ὤφθητε στόματα.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Σωσίπατρος ο Απόστολος

Άγιος Σωσίπατρος ο Απόστολος

Άγιος Ιάσων ο Απόστολος

Πηγή: saint.gr